

सन २०१३-२०१४ या शैक्षणिक वर्षापासून +२
स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय (एच.एस.सी.
व्होकेशनल) अभ्यासक्रमाच्या नवीन / अधिकच्या
तुकड्यांना कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर
सुरु करण्यास मान्यता देणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: व्हीओसी-२६१३/४८२/प्र.क्र.११३/व्यशि-४,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक

तारीख: १७ जुलै, २०१३

संदर्भ :

१. संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र
क्रमांक : ४/व्हीओसी/२०१३-१४/२९, दिनांक ०७.०६.२०१३.
२. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. व्हीओसी-२००८/(११६/०८)/व्यशि ३,
दिनांक ०२/०३/२००९.

प्रस्तावना —

केंद्र शासनाच्या १९८६ च्या नविन शैक्षणिक धोरणानुसार + २ स्तरावरील व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे शिक्षण देऊन जास्तीत जास्त युवकांना रोजगार/स्वयंरोजगार करण्यास प्रोत्साहित करण्याच्या दृष्टीने राज्यात १९८८-८९ पासून ७०% व्यवसाय शिक्षण व ३०% सामान्य शिक्षण अंतर्भूत असलेले किमान कौशल्यावर आधारित व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आले. हे अभ्यासक्रम प्रात्यक्षिकाभिमुख असल्याने विद्यार्थ्यांना संबंधित व्यवसायाशी निगडित किमान कौशल्य प्राप्त करून स्वतःचा उद्योग सुरु करावा अथवा औद्योगिक आस्थापनांमध्ये नोकरी करावी आणि उच्च शिक्षणाकडे जाणारा लोंढा कमी व्हावा हा या योजनेचा उद्देश आहे. या अभ्यासक्रमाचे किमान कौशल्यावर आधारीत अभ्यासक्रम हे नाव संदर्भाकीत अनु क्र. २ च्या शासन निर्णयान्वये बदलण्यात आले असून ते उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम (H.S.C.Vocational) असे करण्यात आले आहे. सद्यःस्थितीत

तंत्र/वाणिज्य/कृषी/मत्स्य/अर्धवैद्यकीय/ गृहशास्त्र या ६ गटातील एकूण ३० व्यवसाय अभ्यासक्रम राज्यातील ५३ शासकीय प्रवेश क्षमता ३२४०, अशासकीय अनुदानित संस्था ९२४ प्रवेश क्षमता ५७४२० व अशासकीय विना अनुदानित संस्था ५३३ प्रवेश क्षमता ३०४०० अशा एकूण १५१० संस्थामध्ये राबविण्यात येत असून त्यांची प्रवेश क्षमता ९१०६० एवढी आहे.

सदर व्यवसाय अभ्यासक्रमाची वाढती मागणी लक्षात घेऊन शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ मध्ये +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या अधिकच्या / नविन तुकड्या कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्वावर सुरु करणेसाठी इच्छुक संस्थांनी अर्ज करण्यासंबंधी संचालक, व्यवसाय शिक्षण यांनी जाहीरात विज्ञापित केली होती. त्यानुसार संस्थांकडुन प्राप्त झालेल्या अर्ज / प्रस्तावांची संचालनालयस्तरावर छाननी करण्यात आली. त्यानुसार संचालनालयाने शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावातील, विहित निकष/मानकांची पूर्तता करणाऱ्या ६ अशासकीय संस्थांमध्ये +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक (H.S.C.Vocational) व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या ११ नविन/अधिकच्या तुकड्यांना कायम विनाअनुदानित तत्वावर शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ पासून सुरु करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय—

+२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या ६ अशासकीय संस्थांमधील ११ नविन/अधिकच्या तुकड्या (सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे) कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्वावर शैक्षणिक वर्ष २०१३-२०१४ पासून सुरु करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शासनाची मान्यता देण्यांत येत आहे. त्यामुळे याचा लाभ राज्यातील २२० विद्यार्थ्यांना होणार आहे.

अटी व शर्ती

१. संबंधित संस्थेस माध्यमिक शाळा संहितेमध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता करणे बंधनकारक राहिल.
२. मान्य अभ्यासक्रमांच्या नविन/अधिकच्या तुकड्या सुरु करण्यास कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्वावर मान्यता दिली असली तरीही, भविष्यात कोणत्याही प्रकारचे अनुदान अथवा आर्थिक मदत देण्यांत येणार नाही.

३. मान्य अभ्यासक्रम राबविणा-या संस्थांना शासन/संचालनालय/संचालनालयाच्या अखत्यारीतील संबंधित कार्यालये यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
४. शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेले शिक्षण शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारणे संस्थेस बंधनकारक राहिल.
५. "कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता मिळालेले +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम " असा सूचना फलक संस्थांनी दर्शनी भागावर लावणे बंधनकारक राहिल. सूचना फलकावर अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांची संख्या व मंजूर प्रवेश क्षमता याचा उल्लेख करण्यात यावा.
६. संबंधित संस्थेने मंजूर अभ्यासक्रमासाठी मानकानुसार आवश्यक असलेल्या सर्व पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देऊन तात्काळ अभ्यासक्रम सुरु करावेत.
७. सदर अभ्यासक्रमांना कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देण्यांत आल्यामुळे या अभ्यासक्रमाकरीता संस्थेने नियुक्त केलेल्या सर्व कर्मचारी वर्गाची सेवा/वेतन व तदनुषंगिक बाबींची जबाबदारी सर्वस्वी संबंधित संस्थेची राहिल. याबाबत शासन कोणतीही जबाबदारी घेणार नाही.
८. मंजूर अभ्यासक्रमांकरीता आवश्यक कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्त्या, त्यांची किमान शैक्षणिक अर्हता, अनुभव याबाबत संस्थेने महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील तरतुदीनुसार तसेच शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यांत यावी.
९. भविष्यात सदरचे अभ्यासक्रम बंद करण्याबाबत, किंवा त्यात काही बदल करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतल्यास तो विनाअट, विनाविलंब संस्थेने अंमलात आणणे आवश्यक राहिल.
१०. अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांमधील प्रवेशाकरीता, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सामाजिक/ समांतर आरक्षण व इतर नियमांचे संस्थेने काटेकोरपणे पालन करावे व गुणानुक्रमे प्रवेश देण्यांत यावेत.
११. अभ्यासक्रमांना मंजूरी मिळाल्यानंतर सदर अभ्यासक्रम संस्थेत सुरु केल्याबाबतची माहिती संस्थेने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परिक्षा मंडळास तात्काळ द्यावी त्याबाबतची अनुषंगिक कार्यवाही करावी.

१२. मान्यता देण्यांत आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या नविन/अधिकच्या तुकड्यांची प्रवेश क्षमता प्रती तुकडी २० असून, शैक्षणिक वर्ष २०१३-२०१४ मध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास अशा तुकड्या सुरु ठेवण्याकरीता संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिका-यांची परवानगी घेणे आवश्यक राहिल. त्याचप्रमाणे सलग तीन शैक्षणिक वर्षांमध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास सदर अभ्यासक्रमाची तुकडी बंद करण्याची कार्यवाही करण्यांत येईल.
१३. शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यासाठी उपरोक्त अटी व शर्तीमध्ये बदल करण्याचे किंवा नवीन अटी व शर्ती अंतर्भूत करण्याचे अधिकार शासनाचे राहतील.
१४. +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या प्रपत्र- अ मधील मान्यता दिलेल्या तुकड्यांमध्ये विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यापूर्वी संचालक (व्यवसाय शिक्षण) यांचेकडून स्थानिक स्तरावर समिती नेमुन समितीच्या निरीक्षणानुसार संचालनालयाच्या परवानगीने प्रवेश देण्यात यावेत.

शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ मध्ये मान्यता दिलेल्या सोबतच्या यादीतील किती संस्थांनी व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु केले, अभ्यासक्रम निहाय प्रवेशित विद्यार्थी संख्या याबाबतची माहिती संचालक, व्यवसाय शिक्षण यांनी शासनास दिनांक ३१.१०.२०१३ पर्यंत सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०७१७१८२९५५०२०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

रा. गो. जाधव

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन,

प्रत,

१. आयुक्त, कौशल्य विकास, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई -१

३. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,(शालेय शिक्षण विभाग),मुंबई/पुणे/नाशिक/ कोल्हापूर/ नागपूर/अमरावती / लातूर/औरंगाबाद. (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
४. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई /नाशिक/ पुणे/ अमरावती/ औरंगाबाद/नागपूर. (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
५. संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी
(व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
६. संबंधित अशासकीय संस्था (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
७. मा. मंत्री (उ व तं.शि) यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीसाठी सादर.
८. मा. राज्यमंत्री (उ व तं.शि) यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीसाठी सादर.
९. मा.अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
- १०.मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक.
- ११.सह सचिव (व्यशि), उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक.
- १२.निवड नस्ती (व्यशि-४)

प्रपत्र - अ

शासन निर्णय क्रमांक : व्हाओसी-२६१३/४८२/प्र.क्र.११३/व्यशि-४, दिनांक १७ जुलै, २०१३ चे सहपत्र.

शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ पासून कायम स्वरुपी विना अनुदान तत्वावर उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्याकरीता मंजूरी देण्यांत आलेल्या संस्थांचा तपशिल.

विभाग	अ. क्र.	संस्थेचे नाव व पत्ता	अभ्यासक्रमाचे नाव	मंजूर तुकड्यांची संख्या (प्रवेश क्षमता २० विद्यार्थी)
१	२	३	४	५
मुंबई	जिल्हा - मुंबई			
	१	विश्वेश्वर एज्युकेशन सोसायटीचे वेस्टर्न कॉलेज ऑफ कॉमर्स अँड बिझनेस मॅनेजमेंट, प्लॉट नं.२, सेक्टर ९, सानपाडा, नवी मुंबई.	मार्केटिंग अँड सेल्समनशिप	१
			अकौंटिंग अँड ऑडिटिंग	१
			ऑफिस मॅनेजमेंट	१
			इन्शुरन्स	१
	जिल्हा - सिंधुदूर्ग			
	२	सिंधुदूर्ग एज्युकेशन सोसायटी (रजि.) मु.पो.तोडवली, नांदगांव फोंडा रोड, ता. कणकवली संचलित श्री. सरस्वती ज्युनियर कॉलेज ऑफ आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स, तोडवली, ता.कणकवली, जि.सिंधुदूर्ग.	इलेक्ट्रानिक्स टेक्नॉलॉजी	१
			बिल्डींग मॅनेन्स	१
	३	राजवाडी उत्कर्ष मंडळ नाटळ, ता.कणकवली, जि.सिंधुदूर्ग संचलित माध्यमिक विद्यालय नाटळ, पो.नाटळ, ता.कणकवली, जि.सिंधुदूर्ग.	बिल्डींग मॅनेन्स	१
	जिल्हा - उस्मानाबाद			
औरंगाबाद	४	श्री. स्वामी समर्थ बहुउद्येदेशिय सामाजिक संस्था व क्रिडा मंडळ उस्मानाबाद संचलित व्ही.जे.शिंदे व्होकेशनल महाविद्यालय, उस्मानाबाद.	अकौंटिंग अँड ऑडिटिंग	१
			इलेक्ट्रानिक्स टेक्नॉलॉजी	१
	जिल्हा - नांदेड			
	५	संस्कृती संवर्धन मंडळाचे सगरोळी ता.बिलोली, जि.नांदेड संचलित श्री.छत्रपती शिवाजी हायस्कूल व ज्युनियर कॉलेज, शारदा नगर, सगरोळी, जि.नांदेड	मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी	१
नागपूर	जिल्हा - नागपूर.			
	६	एस.एम.एम.आय.वेलफेअर चॅरिटेबल ट्रस्ट संचलित महात्मे आय बँक आय हॉस्पिटल, २१६३-सी, चिंतामणी नगर, राजीव नगर जवळ, सोमलवाडा, वर्धा रोड, नागपूर.	ऑर्थोल्मिक टेक्निशियन	१
एकूण संस्था - ६			एकूण तुकड्या - ११	
